

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КІРОВОГРАДСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО»**

СХВАЛЕНО

вченою радою
КЗ «КОІППО імені Василя
Сухомлинського»
протокол № 5 від 10.09.2024 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом
КЗ «КОІППО імені Василя
Сухомлинського»
від 12.09.2024 року № 148

**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВИКЛАДАННЯ
НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА/ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ
«ЗАХИСТ УКРАЇНИ»**

Освітня програма підвищення кваліфікації за напрямом:
розвиток професійних компетентностей педагогічних працівників, які забезпечують
викладання навчального предмета/інтегрованого курсу «Захист України»

(педагогічних працівників закладів освіти, які забезпечують викладання навчального
предмета/інтегрованого курсу «Захист України»)

*Укладено на основі Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників
закладів освіти, які забезпечують викладання навчального предмета «Захист України»,
затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 16.08.2024 року № 1151*

Укладач:

Бойко Світлана Миколаївна, завідувач
науково-методичної лабораторії виховної
роботи, фізичної культури та безпечного
освітнього середовища КЗ «КОІППО імені
Василя Сухомлинського».

Експерт:

Дружинін Костянтин Леонідович, заступник
начальника управління з питань цивільного
захисту, оборонної роботи та взаємодії з
правоохоронними органами Кіровоградської
обласної військової адміністрації.

Профіль освітньої програми підвищення кваліфікації		
1.	Найменування освітньої програми Напрямок підвищення кваліфікації	«Теоретико-методичні засади викладання навчального предмета/інтегрованого курсу «Захист України»; <i>напрямок</i> : розвиток професійних компетентностей педагогічних працівників, які забезпечують викладання навчального предмета/інтегрованого курсу «Захист України».
2.	Обсяг навчального навантаження	150 академічних годин.
3.	Вид підвищення кваліфікації	Навчання за освітньою програмою підвищення кваліфікації.
4.	Форма підвищення кваліфікації	Очна, онлайн, очно-дистанційна, навчання за дистанційною формою у синхронному або асинхронному режимі.
5.	Цільова група	педагогічні працівники, які забезпечують викладання навчального предмета/інтегрованого курсу «Захист України» в Осередках.
6.	Мета програми	Професійний розвиток педагогічних працівників відповідно до державної політики в галузі освіти, удосконалення раніше набутих компетентностей учителів курсу «Захист України», необхідних для організації навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти згідно з Концепцією «Нова українська школа» та на основі Державного стандарту профільної середньої освіти.
7.	Характеристика програми	
	Функціональна спрямованість	Ознайомлення зі змістом та структурою модельної навчальної програми «Захист України. Інтегрований курс», новітніми технологіями розвитку у здобувачів освіти життєво необхідних знань, умінь і навичок щодо захисту України та дій в умовах надзвичайних ситуацій, формування оборонної свідомості, готовності до національного спротиву, розуміння суспільної значущості військової служби, мотивації до набуття необхідних компетентностей у сфері безпеки й оборони. Підвищення професійних навичок з використанням інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій: активізація розвитку значущих професійних якостей педагогів; удосконалення підходів до викладання тем, які передбачають вивчення основ кібербезпеки, сучасних військових технологій, інформаційної війни, OSINT (Open source intelligence), та потребують володіння цифровими технологіями. Моделювання інноваційних освітніх рішень: оволодіння вчителями тренінговими технологіями організації освітньої діяльності здобувачів освіти, сучасними методами, формами і засобами викладання основ початкової загальновійськової підготовки з урахуванням стандартів НАТО, застосування в освітньому процесі After-Action Review (аналізу після дії), здійснення військово-патріотичного виховання учнів на уроках предмета «Захист України». Підтримка індивідуального та колективного професійного розвитку: учасники отримають можливість обміну досвідом та

		співпраці з колегами, що дозволить їм збагатити власний професійний досвід та сприяти збагаченню досвіду колег.
	Фокус програми	Забезпечення педагогів необхідними знаннями, навичками та компетенціями для їх подальшої професійної діяльності щодо зміни підходів до викладання предмета/інтегрованого курсу «Захист України» за новою програмою, військово-патріотичного виховання учнів у контексті утвердження української національної та громадянської ідентичності в процесі реалізації завдань програми навчального предмета «Захист України».
	Орієнтація програми	Програма орієнтована на педагогічних працівників закладів освіти, які забезпечують викладання навчального предмета/інтегрованого курсу «Захист України» в осередках.
	Особливості програми	Навчальний план розрахований на 150 академічних годин і складається з чотирьох модулів: <i>загальнопедагогічна підготовка, методична підготовка, фахова підготовка та діагностико-аналітичний модуль</i> . У змісті загальнопедагогічної підготовки передбачені теми, що розкривають питання сучасних підходів до навчання в новій українській школі, роботи з дітьми з особливими освітніми потребами; модуль методичної підготовки дає можливість познайомитись із оновленою методикою викладання за модельною навчальною програмою “Захист України. Інтегрований курс”, алгоритмами підготовки і проведення занять з використанням тренінгових та цифрових технологій, особливостями педагогічної роботи зі здобувачами освіти підліткового віку та формування в здобувачів освіти усвідомленого ставлення до ролі громадян в обороні країни; модуль фахової підготовки покликаний поглибити й розширити знання здобувачів освіти за темами модельної навчальної програми «Захист України. Інтегрований курс»; у діагностико-аналітичному модулі передбачені заняття контрольної-діагностичного та рефлексивного спрямування (вхідне/вихідне комплексне діагностування; захист індивідуальних проєктів, випускних творчих робіт тощо).
8.	Професійні вимоги (компетенції) та продовження навчання	
	Професійні вимоги (компетенції)	Визначаються посадовими інструкціями, професійним стандартом та атестаційними вимогами.
	Продовження навчання	Програма передбачає можливість подальшого розширення та поглиблення професійних знань, умінь, навичок у системі науково-методичних заходів КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського».
9.	Стиль та методика навчання	
	Підходи до викладання та навчання	Удосконалення професійних знань відбувається на лекціях. Переважна більшість навчальних занять проходить у формі практичних, майстер-класів, тренінгів, занять на полігоні та/або в Осередках, конференцій з обміну досвідом з метою вдосконалення професійних умінь, навичок, вироблення позитивної мотивації, ставлень та ціннісних орієнтацій, моделей професійної поведінки педагогічних працівників. Самостійна робота слухачів передбачає пошук, опрацювання навчальних матеріалів відповідно до запропонованих завдань, створення

		групових проєктів тощо. Здійснюється самостійна робота в позанавчальний час. Акцентується увага на застосуванні активних та інтерактивних методів навчання, роботі з цифровими ресурсами.
	Система оцінювання	За результатами навчання здобувачі оцінюють власні досягнення під час опрацювання завдань навчальних модулів, своєї участі в роботі малих груп під час тренінгів, також передбачена комплексна діагностична оцінка.
10.	Програмні компетентності (перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться)	
	Професійні	A1. Мовно-комунікативна компетентність (A1.1). A2. Предметно-методична компетентність (A2.1, A2.2, A2.3, A2.4, A2.5). A3. Інформаційно-цифрова компетентність (A3.1, A3.3). B1. Психологічна компетентність (B1.1, B1.2, B1.3, B1.4). B2. Емоційно-стична компетентність (B2.2, B2.3). B3. Компетентність педагогічного партнерства (B3.1, B3.2, B3.3). V.1 Інклюзивна компетентність (V1.3). V.2 Здоров'язбережувальна компетентність (V2.1, V2.2, V2.3, V2.4, V2.5). Г1. Прогностична компетентність (Г1.1, Г1.2). Г2. Організаційна компетентність (Г2.1, Г2.2, Г2.3). Г3. Оцінювально-аналітична компетентність (Г3.1, Г2.2, Г3.2). Д.1 Здатність до навчання впродовж життя (Д1.1, Д1.2, Д1.3).
	Спеціальні (фахові, предметні)	СК01. Здатність застосовувати правові засади функціонування держави і основи законодавства України, що стосуються повноважень держави, прав людини для забезпечення національної безпеки України, безпеки державного кордону, збройної боротьби та захисту демократичних цінностей. СК02. Здатність формулювати систему цінностей, діяти соціально відповідально, неупереджено, як представник держави, керуючись нормами законодавства. СК06. Розуміння особливостей управління підрозділом (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України) в ході бойового застосування та повсякденної діяльності на основі знань правових засад функціонування держави і основ законодавства України, системи забезпечення національної безпеки України, сутності та основних питань етики збройної боротьби, професії офіцера. СК07. Знання підходів до планування, організації і ведення бою підрозділом (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України). СК08. Здатність визначати (ідентифікувати) та описувати зразки озброєння та військової техніки армій держав-членів НАТО і противника на основі знань їх основних технічних характеристик і розуміння способів їх дій. СК09. Розуміння методів оцінки противника та прогнозування найбільш ймовірних варіантів його дій при вирішенні бойових завдань в різних видах бою. СК11. Розуміння особливостей використання спеціалізованого програмного забезпечення для оцінки ефективності бойового

		застосування підрозділу забезпечення, вирішення інших професійних завдань (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України). СК12. Здатність опановувати знання в інших галузях професійної діяльності, здійснювати пошук, аналізувати та надавати критичну оцінку інформації з різних джерел. СК14. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. СК15. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. СК16. Здатність до використання інформаційно-комунікаційних технологій, сучасних методів і моделей інформаційної безпеки та/або кібербезпеки. СК17. Здатність аналізувати, виявляти та оцінювати можливі загрози, уразливості та дестабілізуючі чинники інформаційному простору та інформаційним ресурсам згідно з встановленою політикою інформаційної та/або кібербезпеки. СК19. Усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ цивільного захисту, охорони праці; дотримання основних принципів здійснення цивільного захисту та державної політики з питань охорони праці. СК20. Здатність оперувати термінами та визначеннями понять у сфері цивільного захисту; основними положеннями, вимог та правил стосовно проведення моніторингу, організації та впровадження заходів щодо запобігання, ліквідування надзвичайних ситуацій. СК21. Здатність прогнозувати і оцінювати обстановку в зоні надзвичайної ситуації (аварії). СК22. Розуміння особливостей організації радіаційного, хімічного та біологічного захисту населення, інженерне забезпечення процесу виконання аварійно-рятувальних робіт. СК23. Здатність надавати домедичну допомогу в умовах бою постраждалим особам. СК24. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців та нефахівців. СК25. Здатність застосовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, спеціалізоване програмне забезпечення у сфері професійної діяльності.			
11.	Основний зміст навчальних модулів програми				
	Назва модуля	Зміст навчального модуля	Кількість годин		
			Лекції	Практичні	Усього аудиторних
	1	2	3	4	5
	Загальнопедагогічна підготовка	Нова українська школа: принципи та засади. Сучасні підходи до навчання в Новій українській школі	4	2	6
		Державний стандарт та модельні навчальні програми НУШ	2	-	2
		Особливості впровадження інклюзивного навчання та психолого-педагогічний супровід учнів з особливими освітніми потребами	-	4	4
		Психолого-педагогічний супровід учасників освітнього процесу	2	4	6

	а	Усього на модуль	8	10	18
	Методична підготовка	Нормативно-правове забезпечення викладання навчального предмета/інтегрованого курсу «Захист України»	2	4	6
		Оновлена методика викладання тем курсу “Захист України”. Методологія підготовки і проведення уроків	6	8	14
		Роль учителя навчального предмета “Захист України” у формуванні оборонної свідомості учнівської молоді	-	4	4
		Особливості роботи з учнями підліткового віку	4	4	8
		Усього на модуль	12	20	32
	Фахова підготовка	Основи національної безпеки та оборони України	4	8	12
		Інформаційна війна.	2	8	10
		Основи планування та управління.	4	4	8
		Військові технології та їх розвиток	2	14	16
		Домедична допомога в умовах бою	2	14	16
		Озброєння та військова техніка. Стрілецька підготовка	2	14	16
		Основи дій, комунікації та взаємодії в бою	2	4	6
		Орієнтування на місцевості та інженерна фортифікація	2	4	6
		Цивільне населення в кризових умовах	2	-	2
		Усього на модуль	22	70	92
	Діагностичний модуль	Організаційно-настановне заняття	-	2	2
		Вхідне комплексне діагностування	-	1	1
		Залік	-	2	2
		Рефлексія. Підсумковий круглий стіл	-	2	2
		Вихідне комплексне діагностування	-	1	1
		Усього на модуль	-	8	8
	УСЬОГО годин		42	108	150*
	*Під час проведення практичних занять, тренінгів, практики навчальні групи можуть поділятися на підгрупи				
12.	Очікувані результати навчання за програмою				
	Знати і розуміти: ключові засади Концепції НУШ, застосування технологій в умовах війни, сучасні тенденції розвитку освіти на засадах ціннісно орієнтованого підходу та компетентнісного навчання, принципи педагогіки партнерства. Уміти: організовувати освітній процес в навчальних осередках на засадах компетентнісного підходу з використанням тренінгових технологій та відповідно до ідей військово-патріотичного виховання, надавати первинну психологічну допомогу учасникам освітнього процесу, здійснювати самоосвітню діяльність у процесі підвищення кваліфікації. Оцінити: дидактичну доцільність використання фахових методик та ефективних методів викладання предмета «Захист України».				
13.	Особа (особи), які виконують освітню програму	Дмитрук В.І., Федорова Ю.В., Жосан О.Е., Семез А.А., Митрофаненко Ю.С., Чебоненко В.Ф., Дзюбас Н.А., Бойко С.М., Морощук О.С., Червонець І.В. та інші тренери-педагоги, сертифіковані тренери, військові інструктори, ветерани (до реалізації програми можуть залучатися провідні фахівці галузі, представники громадських організацій, органів виконавчої влади).			
14.	Строки виконання програми	2025 - 2027 роки.			
15.	Місце виконання освітньої програми	Комунальний заклад «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського» (вул. Велика Перспективна, 39/63, м. Кропивницький, 25006).			

16.	Вартість надання освітньої послуги	Безоплатне навчання / на платній основі – на замовлення закладів освіти.
17.	Мінімальна та максимальна кількість осіб у групі	15-35 осіб.
18.	Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Свідоцтво про підвищення кваліфікації.
19.	Забезпечення розміщення освітньої програми на сайті	сайт: https://sites.google.com/koippo.in.ua/uadef?usp=sharing